

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hāt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobē se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

 Ker je bil prvi natis št. 3, „Slov. Gospodarja“ zaplenjen, zato izide 2. natis še le dnes. Kakor se nam javlja, zgodilo se je zaplenjenje zavaljo uvodnega članka. V njem smo, kolikor je nam možno in že tudi lastno, odgovorili mirno dr. Aussererju in njegovemu predlogu v deželnem zboru gledē jezikovne odredbe ministra barona Pražaka.

Uredništvo.

Avstrija na vzhodu.

Nevarni časi se bližajo, vsa poročila iz dežel evropskih vevlasti razpravljajo vprašanje, alj se ima kmalu začeti veliki boj med narodi in državami, bodisi med Nemčijo in Francozko, ali med Avstrijo in Rusijo, ali oboje na jednokrat. Angleška vlada je tudi sila sovražna Rusiji, ker se njej zdi nevarno vedno napredovanje Rusov v Aziji: Angleška se začinja bati za Indijo, in rada bi bila našla zaveznika proti Rusom. Ravno sedaj misli, našo Avstrijo si pridobiti za takega zaveznika, ker so si v Bolgariji navskriž avstrijanske težnje z ruskimi.

V tako nevarnem času treba je, da tudi Slovenci resno premišljujemo, kaj je naša dolžnost, kje so naše težnje? Tako premišljevanje je tem bolj potrebno, ker se nahaja tudi pri nas nekoliko politikov in časnikarjev, ki presojujejo vse zadeve le z ozirom na narodnost — ki so tedaj prijatelji Rusov na vsak način, brezpogojno, le zavaljo tega, ker so Rusi Slovani, kakor mi.

Res je, da smo Slovani, ali nečemo pozabiti, da smo tudi Avstrijani!

Avstrija se je bojevala na vzhodu proti Turkom skoro 300 let, in zabranila Osmanlijem napredovanje v Evropi. Ali ravno, ko je Turčija začela pešati, tedaj je tudi jenjala Avstrija na vzhodu svojo moč pokazati. Blizo 100 let nismo nič več storili na vzhodnih mejah, prepustili smo tlačene narode svoje osodi — naša politika se je brigala za Nemčijo in za Laško,

pa nič več za jugoslovanske narode in za Rumunijo. Poprej je bilo drugače:

Knez Evgenij — plemeniti —

Htel je carju spet dobiti,

Grad i mesto Beligrad!

Zgodovina pa, ki deli vence in vspehe vsakemu pametnemu delovanju, nam ni delila nobenega vspeha za našo nemško in laško politiko, zgubili smo na Laškem dežele in upliv, zgubili smo v Nemčiji prvaštvo med zavezniki, in pruski kralj je postal nemški car. Zgodovina nam je tedaj dokazala, da ne opravimo ničesar na zahodu, prisilila nas je, da se lotimo zopet naše naloge na vzhodu.

Ta naloga ni prazna ideja, ni domišljena. Kakor se govori v Nemčiji, Angliji, v Ameriki o „težnji proti zapadu“, tako se mora po pravici govoriti v Avstriji o težnji proti vzhodu. In to v dvojnem pomenu.

Prvič je znano, da med 10 Slovenci, ki zapustijo svojo domovino, jih gotovo 8 se preseli na Hrvaško, ali še danje proti vzhodu. Pa tudi med avstrijskimi Nemči najdeš ravno tako romanje proti vzhodu. V Mariboru n. pr. najdeš na stotine Korošcev, malo Hrvatov. Na Koroškem pa boš na prste štel Štajarce ali celo Hrvate.

Tako gre ljudstvo po Dravi in po Savi navzdol, pa tudi ob Dunavi se izseljujejo Avstrijani močno proti vzhodu. Vže pred 10 leti sem imel priložnost, govoriti z nekim avstrijskim zdravnikom, ki biva v Bukureštu vže svojih 25 let. Ta mi je potrdil, da biva več ko 13.000 Avstrijanov v samem Bukureštu.

Ako se hočeš prepričati, dragi čitatelj, koliko važno je to preseljevanje za Slovence, primeri v državnem zakoniku politično in sodno organizajo Štajarske dežele iz leta 1854 s tisto iz leta 1878. Primeri števila prebivalcev posameznih okrajev, in čudil se bodeš, da se manjša ljudstvo v 7 štajarskih slovenskih okrajih! Je-li mogoče? Ko sem zagledal l. 1868 taka manjša števila, povprašal sem župnike in

dekane, ali se res med Slovenci porodi manje ljudi nego jih umrje? Ni res! mi je vsaki odgovoril -- ali močno se izselijo na Hrvaško in še dalje.

To seljevanje ima dosti razlogov; pri nas je zemlja vže dosti obljudena, in ne najde vsak lahko svojega kruha; v jutranjih deželah pa je še manje ljudstva. Nadalje je pri nas od nekdanj bilo več učilnic, več obrtnije in trgovine — s kratka pri nas se je vsakdo lahko naučil, privadil se lahko nekemu delu. Po jutranjih deželah pa je bilo primerno malo učenih ljudi, manje obrtnikov, kupčijskih pomagačev in knjigovodij, manje učiteljev in profesorjev, inženirjev in stavbenih mojstrov. Le za kupčijo so marali od nekdanj židi, pa tudi Srbi so pokazali zmirom dosti kupčijske zmožnosti.

(Dalje prih.)

Iz porotnega sodišča v Celju.

(Konec.)

Pozneje se berejo pričala od občine čez dozdajno življenje zatožencev.

Vsi razun Andreja Sakelšeka, so prav slabo opisani in ogrdjeni, le Andrej Sakelšek je hvaljen, da je prav na dobrem glasu, spoštovan in skrben gospodar.

Dr. Serbec vpraša, od koga so podpisana ta spričala, in ko mu predsednik odgovori, da od Jožeta Širovnika, mora ta zopet naprej stopiti.

Pot mu stopi na čelo, in vedno se obriše, komaj zamore odgovoriti. Predsednik in dr. Serbec mu očitata, kaj gre kaj tacega pisat zoper ljudi, če o njih nič hudega ne vé. Širovnik jecljaje reče, da ne razume nemški, in da pré ni vedel, kaj je tajnik zapisoval!

Obravnava se sklene, za porotnike se prečita 12 vprašanj, katera grejo na to, če so prvi štirje zatoženci krivo pričali dne 28. prosinca 1886, ko so v Ptujju pod prisego trdili, da je Tomaž Danjko oporoko naredil za Štefana Sakelšeka, in če sta Cevek in Andrej Sakelšek zapeljala prve štiri zatožence h krivemu pričevanju.

Preje se je še opozorilo na to, da so med tem časom, ko je ta nesrečna pravda tekla, bila prodana vsa zemljišča za Tomažem Danjko po eksekuciji, in da je vse tako cenó bilo izdražbano, da še upniki ne bodo svojega dobili.

Državni pravni namestnik govori, naj posestniki vse zatožence krive spoznajo. Zagovornik zatožencev pa v živahnih besedah zavrne zatožbo, kakor popolnoma krivično, z nevoljo očita državnemu pravništvu, kako more še zdaj očitati tem šesterim, da so kaj krivega storili, ko nobeden sum ni ostal nad njimi, obžaljuje, da so čez mesec dni zatoženci bili zadržti, in dokaže ničlost cele zatožbe.

Nazadnje pa pravi:

Cele ostre preiskave in zoper dolženja nedolžnih zatožencev je le kriva tista nesrečna nepremišljena nemška ovadba od občine, v kateri je toliko neresničnega stalo, in katero je župan Širovnik podpisal, ki ne zna nemški, in kateri se zdaj izgovarja, da je ni razumel! Naj bi se navadil pisati v jeziku, ki ga razume, to je v slovenskem, potem taka nesreča ne bo več mogoče! itd.

Predsednik g. dr. Galé na zadnje jako zvesto in natančno razlaga celo stvar, in konstatuje med drugim, da posebno, kar se Andreja Sakelšeka tiče, ni prišel na dan nobeden sum pri celi obravnavi, da bi kaj krivega storil.

Porotniki se vrnejo po kratkem posvetovanju, in so zanikali celih 12 vprašanj. Na to se spoznajo vsi zatoženci nekrivi, in med ljudmi, kateri so potem dyorano zapustili, ni bilo nobenemu tesno pri srcu, kakor županu Širovniku in njegovima pajdašema Orniku in Matevžiču, katera dva bosta menda nehala se vtikati v stvari drugih, in nemški pisariti brez pomisleka na nasledke.

Slovenski župani pa iz te pravde lahko sopesprevidijo, kako neumno in nevarno je uradovati v tujem jeziku, ko to tako lahko storimo v milem svojem slovenskem jeziku.

Gospodarske stvari.

Zoper saje v pečéh.

Saje se v nekaterih pečéh delajo v večji meri kakor v drugih, sitne so pa v vsaki peči. Kdor torej izvé za kako pomoč zoper saje, rad se je posluži, da-si je še težja, kakor je ta, katero svetujemo našim bralcem.

Vzami si peščico svežih krompirjevih lupin ter jih vrzi v peč na ogenj, v tem pa hitro zapri vratica pri peči. Sopar, ki se napravi iz gorečih lupin, raztali saje v žlebih in jih vzame seboj skozi dimnik v zrak.

Večkrat ko si to obnovil, manj bode saj v peči in manj bode tedaj iz ene strani nevarnosti, da se vnamejo saje, iz druge pa ne bode ti treba tolikokrat snažiti peči.

Kako moko naj kupi gospodinja?

Kedar ti je treba kupiti moke, treba ti je biti previdni, kajti lahko te ukani pretkani prodajalec.

Barva moke kaže še najbolje, ali je moka dobra ali ni. Ako je barva moke bela in še malo cika na žolto, kupi jo, moka je zdrava. Ako pa je moka sicer bela pa ima modre ali že celo črnkaste pike, pusti jo prodajalcu, če jo mara. Za te in sploh za pošteno gospodinjo ni več taka moka.

Zatem pa je dobro, če vzameš malo moke med naslinjene prste ter jo zmesiš; ako je testo mehko in stegljivo, ni veliko vredna moka. Ako ti še prodajalec dopusti, vzami malo kepo moke v roke ter jo vrzi na gladku steno, ako pade, kakor prah z nje, vzami žakelj pa pojdi drugam ogledavat si moke.

Na tihem, bolj na skrivnem še lahko poskusiš moko, ako jo vzameš malo v roke ter jo stisneš; ako obdrži moka tak vtis, potem je to za njo slabo znamenje. Moka pa, ki vse te poskušnje zmaga, je dobra. Sedaj, ko bode več moke treba tu in tam v hiši, bode dobro, ako si gospodinja zapomni te poskušnje. Več manj se utegne ona ovarovati škode.

Oves pa stari konji.

S starim konjem je pravi križ, vendar pa gospodar ne more imeti samo mladih konj. Nekaj še je vreden tudi stari konj. Škoda, da že težko je. Ako ne gledaš na to, bode ti dobra polovica piče hodila v kvar. Izlasti velja to pri ovsu. Njega povzije starši konj le malo sebi v prid, kajti ne more ga zažvekati in tako gre tak iz njega, kakoršen je prišel vanj. Ovsu požre veliko, a sné ga malo.

Tema pride se v okom, ako se oves dene nekaj ur poprej namakat v vodo. Vsaj tri ure naj bodo v vodi, da se je zrnje napije, potlej ga povzije konj lahko in pride mu tudi na korist. Oves stolči ali vsaj natolči pomaga nekaj, pa še premalo, namočiti ga pa pomaga precej konju in — gospodarju. Tako si še vzdrži konja lahko nekaj let, — sicer pa bi mu pre-rano upešal.

Sejmovi. Dne 21. jan. na Teharjah. Dne 22. jan. v Mozirju. Dne 25. jan. v Artičah. v Gomilici, v Koprivnici in Slov. Gradcu. Dne 29. jan. v Mariboru.

Dopisi.

Iz Ptujskega okraja. (Okrožnica c. kr. o kr. glavarja.) Občinski in župnijski uradi našega pol. okraja so z dne 14. t. m. vzprejeli ta-le dopis: „Da oskrbujem okrajno poglavarstvo Ptujsko, od visokega c. kr. ministerstva notranjih reči poklican, sem prevzel uredovo opravljanje in mislim, da mi je dolžnost, najprej pozdraviti one, s katerimi mi bodo zana-prej tako pogosti opravi, in s katerimi bodem veselje in žalost delil. — Navajen vsem stanovom enako pravičen biti, spodobnim tirjatvam nikdar nasprotovati, nastopim novo pot. Sprejmite me kot prijatelja, ne kot tujca med seboj, skažite mi vašo v djanju krepko, v spehu gotovo podporo, in delajmo vkup pod varstvom Vsegamogočnega za blagor naše drage domovine.

Friderik Marek, l. r.,
c. kr. okr. glavar.“

K temu še lahko pristavim, da je zadel mene ta pozdrav g. c. kr. glavarja nekako prijetno. Zdelo se mi je, da veje iz njega neko bolj domači duh. Mislim, da bi človek gospodu, ki tako piše, lahko zaupal. Kakor čujem, sodijo tudi sosednji župani o tem pozdravu blizu, da enako. Slov. župan.

Iz Slovenje Bistriške okolice. (Razni spomini.) [Konec.] Pijače je ob časih volitev po mestnih nekaterih oštarijah — zastoj in zadosti. Pri slednjih volitvah se je v mestni pisarni dosti „očitnih Slovencev pokazalo“, to pa je mestjanom dosti straha napravilo ter so po večini s pooblastili volili. Tako so še s tem in z vso silo Slovence premagali ali pri volitvi za okrajni zastop je moralo dosti „renegatov“ Slovencem stole prepustiti. Na to je dosti mestjanov mislilo, da se bode „rotež“ podrl, ali da bode „sodnji dan“ nastal.

Memo grede omenjam, da so naši mestjani sila milosrčni. Nekdanjemu Mariborškemu Seidlnu so v njegovih zadregah koj s tremi tisoči in zna biti, ko mu je bilo treba, še z več, v pomoč priskočili. Še pred kratkim so imeli neke „komedijante“ ter so jim preveliko dobro-srčnost skazali, pri domačinih pa so se včasih spozabili, da jim še niso dovolili za potrebo si peska iz potoka dobiti. Omenjati je pa tudi hvale vredno, da so vendar enkrat postavljeni poljski čuvaji, naj strahujejo poljske tatove in popravljajo poljske ceste.

Iz Vuhreda. (Občni zbor.) Podružnica sv. Cirila in Metoda je prav sijajno obhajala občni zbor, katerega je obiskalo jako mnogo ljudi. Govori so bili navdušili poslušalce zbrane v krasno okinčani sobi. Počastili so zborovanje vlč. g. dekan Jazbec s svojim č. g. kaplanom, g. Strajhar, predsednik bralnega društva v Ribnici, z namestnikom narodnim Držečnikom in drugi. S slavo je bil sprejet telegram iz Ljubljane od g. Hribar-ja, ki zarad zamude na železnici ni mogel osebno doiti. Enoglasno in z veseljem je bilo sklenjeno našim slovenskim poslancem izreči hvalo za možato in energično vedenje v deželnem zboru, posebno glede šole. Slava njim! Tombola je bila živahna in lep dobiček je pomnožil društvene dohodke in veselica poštena se je vršila v najlepšem redu v občno zadovoljnost.

Iz Šalovec. (Naš župan.) Dostikrat so si prebivalci kake občine sami krivi, ako si izvolijo za župana moža, s katerim potlej niso zadovoljni, ker se jim pod njegovim županovanjem slabo godi. Naš bivši župan se je nam lansko leto spomladi sam vrinol za župana. Volitev namreč ni bila naznanjena. Bržkone je bilo županu žal za 10 kr., katere bi bil moral plačati Središkemu redarju, da bi volitev oznanil in takim načinom so se na njegovo povabilo sešli pri njem nekateri njegovi izvoljenci,

Ti so ga seveda na njegovo lastno komando zopet izvolili. S to volitvijo nekateri občani ne moremo biti zadovoljni, kajti naš župan je mož, ki je le nekaterim prijatelj, a druge hudo sovraži. Ko je spomladi dal pote nadelovati, odposlal je vsakega delavca, kateri se mu je zdel preslab, domov, a delavci iz njegove rodovine, če tudi slabi, so mu bili vendar po volji. Velika njegova napaka je tudi to, da se sedaj pri vsaki srenjski priložnosti popija žganja. Tega pri prejšnjih županih ni bilo. Sedaj se pije, ko se poti nadelavajo, in ko je seja občinskih odbornikov, mora biti pri županu na mizi liter žganja. Ko so slednjič volili volilnega moža za volitev državnega poslanca, nesel je naš krčmar, ki je tudi odbornik, toliko žganja, da se mu je skorej roka tresla. A kdo je popil toliko te žgeče pijače, ker ni prišla polovica odbornikov? Naš župan še povrh ni poseben prijatelj miru in sprave; to znata dovolj dva občana, ter se je zato moral že za možnjo prijeti. Bodimo tedaj pozorni in previdni ter si izvolimo pri drugi volitvi župana, ki nam bode vsem po volji. Občan.

Iz Bizeljske srenje. (Nepotreben gost.) Kako res se že slaba bolj, kakor dobra po svetu godi, tega je glas po vseh slovenskih krajev. Tako nimamo se tudi nič kaj pohvaliti, zaradi nesrečnega mraza se nam je slabo vinska trta obnesla. Še naši starinci tako ne pomnijo. No seveda, saj je tukaj vinski kraj, kjer živi ljudstvo večjidel od vinskih penězov. Zatoraj je za Bizeljance bil mraz hudi udarec. Ali vse še potrpiamo in radi pozabimo te nevolje, da le nekaj drugega nas pač prav iznemirja, da nam prihaja kje odkod še vedno kaka nemškutarska „lupina“ — ter nam razsaja po krčmah. Žalibog, ne bi se bilo verjelo, da imajo v Kozjem tako neotesanih ljudi. Od tam priklati se neko človeče v časih k nam pa potlej sopet nazaj. To človeče ima se malo manj za cesarjem. Ali to mu naj bo, ako ostane doma, k nam pa naj ne hodi več, če noče, da še doživi večkrat, kar se mu je pripetilo dne 27. dec. 1886. Nekdo mu še že pokaže pot v drugo deželo.

Iz Hošnice. (Ogenj.) V noči 20. decembra l. l. ob eni po polnoči je hudobna roka užgala poslopje pri Juriju Žnidarju, občinsk. predstojniku v Hošnici. Zavoljo strašnega vetra so bila v eni minuti tri poslopja v ognju, ter se ni moglo rešiti druga, kakor ljudje in nekoliko obč. reči. Vse imetje in živali so zgorale. Veter je ogenj zanesel do soseda Antona Sagadina in tudi na viničarsko poslopje Šimona Dreva. Pri prvem se škoda ceni 3500 fl., pri drugem 1200 fl. in pri tretjem 300 fl. Bog plačaj vsem dobrotnikom, ki so reveže oblekli, in mraza obvarovali. Hudobna roka še ni znana.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V petek, dne 23. jan., snide se državni zbor. Za 1. sejo pride več predlogov v prvo branje; tako dr. Plenerjev gledé delavskih zbornic in dr. Foreggerjev gledé tiskovne postave. — Do sobote, dne 22. januarija pa se sklenó vsi deželni zbori. Dotlej bodo pa že lahko tudi rešili vsak svoje delo. Škoda, da se mlati tudi po njih večkrat prazna slama ali pa se seje nemir med ljudstvo — brez vsake sile. Nemški gospodje v Gradcu imajo tudi v tem blizu, da prvo mesto. Pohvalili so med drugim dež. šolski svet za to, da sili tako vztrajno (brez vse potrebe in vse koristi) nemščino v slov. ljudske šole ter še tudi naprej terjajo od njega, da ravna enako in če mogoče še bolje v tej reči. Naši gg. poslanci so v tem šli iz zbornice in je dr. Dominkuš v njih imenu povedal, zakaj da se ne vdeležijo tega posvetovanja, kajti se hvali in priporoča v tem očitna krivica za njih volilce. Nemške poslance in izlasti ces. namestnika je to sicer zbadlo a sklenili so zato vendar-le, kar se je predlagalo — nadalnje ponemčevanje slov. otrok. — Krški škof postane, kakor se nam zagotavlja, vendar-le dr. Marschall, proš na Dunaju. Le ta je sicer izvrsten duhovnik ali slovenski ne zna. Hrvaški pa bojda zna nekaj malega. — Tirolcem se ni moči ogreti za načrt nove šolske postave, kakor jim jo ponuja vlada, toliko je že gotovo, da je sedaj še ne vzprejme dež. zbor, v katerem so konservativci v veliki večini. — Kranjski deželni zbor je vzprejel nov občinski red za mesto Ljubljano. Peščica nemškutarskih poslancev pa se je posvetovanju odtegnila, zakaj pa, to se ne zna. Mogoče, da zato, ker ni načrt njih delo. — Hrup, ki je bil v Goriškem dež. zboru nastal zavoljo bolenišnice, se je podel ter se je razvidelo, da ni v njej vse tako črno, kakor se je bilo v zboru malalo. Državno cesto, ki pelje kraj Soče iz Primorja na Koroško, bode treba popraviti, ker je na nekaterih mestih sila nevarna in so se že večkrat izgodile na-nji nesreče. — Na Krasu in v Trstu piha huda „bora“ in je ondi toliko snega padlo, kolikor ga že zdavna ni bilo v onih krajih. — V Kopru, glavnem mestu Istre, se je mestni zastop vzdignil zoper škofa v Trstu, češ, da jim pošilja le boljše slovenskih, kakor pa italijanskih duhovnikov, toda zastopnik vlade je tem napetim italijanskim možem prec usta zaprl ter jih je razpodil iz mestne hiše. — Iz Bosne in Hercegovine sme si odslej vsakdo nesti tobaka, samo prodajalnice ali trafike ne. Njim je še tudi sedaj jemati tobak, kjer se jim ukaže. — Madjarska vlada je vsa zakopana v dolgéh in ima sedaj Tisza svojo težavo s finančnim ministerstvom. Grof Szapary noče več biti, drug

pa ne mara nihče postati. To lahko, kajti nihče ne mara prazne kase pa polno kopo dolgov.

Vnanje države. V tem tednu govori in piše se veliko o vojski. Čudno pa je pri tem, da si gredó ljudem precej misli navskriž ter nihče ne ve, kdo in zoper koga da začne vojsko. Največ se zagotavlja, da bode vojska med našo in rusko državo, pa tudi to, da bode med Francijo in Nemčijo. Kaj je resnica? Mogoče je obojno, a za sedaj še ni nobeno verjetno. Znamenaj pa ne manjka na nobeni strani za bližnjo vojsko. Pri nas in še bolj pri Rusih biva neko vojaško gibanje, ki sicer ni v navadi, toda ono še ni tako, da bi bilo očitno pripravljeno za vojsko. — Bolgarska deputacija je sedaj na potu proti domu; posebno veselje menimo, da ni, kar prinese seboj. Edino v Londonu so bili možéve odlično vzprejeli, drugod pa le kakor ljudi, katerih bi se radi pa bi se ne mogli odkrižati. V Bolgariji veje še vedno zoperruski duh in za kneza Mingrelskega ni upanja, da si ga volijo Bolgari za kneza. Sedaj je na površju nov kandidat — princ Leuchtenberg (Nikolaj Maksimilijanovič roj. l. 1843). — Turčija ima novega ministra za finance, Agop-paša. Mož ima, kakor se hvali, veliko skušnje v tej stroki, vse eno pa je jako dvomljivo, da spravi turške finance na noge. Vedno oboroževanje jih tišči še globlje v tla in v dolgove. — Močno se ugiba, čemú si kupuje mala Črna gora sedaj toliko Kruppovih topov, in je 34 novih za njo v resnici veliko število. — Rusija kopiči blizo avstrijskih mej več vojaštva, kakor ga je tam navadno, tudi višji poveljnik v Varšavi, general Gurko je govoril o novem letu jako bojevito, nasproti pa je car izrekel, da ima upanje, da se ohrani mir. Komu naj človek veruje? — Bismarck je v nemškem državnem zboru na pol propadel ter mu je dovolil zbor le za 3, ne pa za 7 let let višje število vojakov. To pa je moža vjezilo ter je nasvetoval cesarju, naj bi drž. zbor razpustil. Stari cesar je to tudi takoj storil ali bode pa Bismarck pri volitvah zmagal, še je vprašanje. Nemški cesarjevič je freimaurer in ima pri njih neko višje mesto. Mož še hodi celo v njih seje ali če misli, da vodi on freimaurerje, utegne se še kedaj propričati na lastno škodo, da so le oni njega vodili — za nos. — Blazni bavarski kralj Oton, zaveda se toliko, da vé, kako čast da ima in je, kar se tiče trupla, zdrav. — V Belgiji imajo sopet upor delalcev. Kacih 60.000 delalcev je delo odpovedalo. Vlada se je že poprej za to preskrbela in še torej doslej ni bilo neredov. — Angleški minister za zunanje zadeve, Idleiggh je umrl. Konservativci bi nekaj radi za Irce storili, samo tega ne vedó, kako bi se lotili dela. — Kar je Bismarck govoril, ko je mu je za to hodilo, da vzprejme državni zbor vzvišanje vojaštva, to je Francoze sila

vznemirilo, vendar pa, kolikor je moč, si prizadevajo ljudstvo vmiriti. Francosko vojaštvo še jim tedaj ni tako, da se pošlje v vojsko zoper mogočno Nemčijo. — Kreta, otok doli niže od Grecije, sliši se Turkom; toda prebivalci so Grki in njim bi bilo ljubše, ko bi bili pod Grecijo. To bi se bilo že zdavna tudi izgodilo, da bi Angležev ne bilo na svetu. Le-ti pa bi najraje sami dobili otok v roke. Dokler se jim to ne posreči, pa gre vsa njih skrb na to, da ostane vse pri starem.

Za poduk in kratek čas.

Zlati vrtec.

Pripovedka od sv. Ane v Slov. goricah.

Bil je nekdanj čevljar z imenom Matej, imel je sina Jožeta. Živela sta v veliki revščini. Neki dan reče oče sinu svojemu: „Ljubi sin, znaš, da veliko pomanjkanje trpiva, in jaz sem že star ter si ne morem več kruha služiti, hodi toraj križem sveta, morda doboš pri poštenih ljudeh dela, da se lože preživiva!“ Sin takoj uboga očeta in se poda na pot.

Necega dne, zjutraj je bilo, solnce je ravnokar izhajalo, ko pride mladenič do visoke planine. Tu sreča imenitnega gospoda, ki vpraša Jožeta, kam namerja? „Oh ljubi gospod“ ihti, „imam ubogega starega očeta in silno pomanjkanje trpiva, ne moreva si prislužiti toliko kruha, da bi izhajala!“

„V srce se mi smilita“, reče sedaj tujec, „a če me hočeš ubogati, godi se vama na tem svetu lahko dobro. Ako mi toraj izpolniš, kar ti naročim, imaš se gotove sreče nadjati.“

„O preljubi gospod, rad izpolnim, kar mi naročite, da le utešim starega očeta.“

„Pojdi“, pravi gospod „v to goro, pred katero stojiš; našel boš — zlati vrtec in v njem različno ovočje in druge reči iz — zlata. Na sredi vrtea visi pa zlata svetilnica, in ta ti je dovoljena vzeti, — družega nič. A le pazi, da se ne dotakneš prepovedanih reči, drugači ne najdeš sam pota nazaj. Pojdi toraj v to goro, ki se ti bo sedaj takoj odprla“. Gospod udari s palico po skali in v hipu se je odprla, a Jože zlahkoma in brez strahú va-njo stopi. Gospod pa zgine urnih korakov po veliki cesti naprej. Omeniti še moramo, da je bil ta gospod čarovnik.

Jože pa je stopal urno po poti, ki pelja do zlatega vrtea. Ni ravno dolgo hodil, ko mu zablíši zlati vrtec nasproti. Našel je v njem mnogo lepega ovočja: jabelk, orehov, hrušek, sliv itd. To ga je izvanredno razveselilo, da ni znal, česa bi se najpopred lotil, a konečno še vidi v nekem kotu zlati prstan ležati. Vse se mu je sicer dopadlo, vzjel je pa samo zlati prstan, katerega si je na prst nataknil,

in nekaj sliv ter se ni spomnil gospodovih besed. Te se glasé: „Ne jemlji družega, kakor svetilnico v sredi vrtea, sicer ne najdeš sam pota nazaj!“ — Konečno, ko se hoče vrniti, spomni se tudi na svetilnico. Takoj hiti na sredino, jo vzame ter skrije pod telovnik, a tukaj ni dobro storila, rajši jo na vrstico zveže in čez rame obesi. Jože je sicer težko zapustil lepi in veseli kraj, a spomni se očeta svojega, ki morda gladú umirajo.

Ko premišljuje lepoto vrtea in stan svojega in očetovega položaja, se jame ozirati na vse strani, a nikjer ne ugleda izhoda.

Strah ga obide.

Popred veliko veselje uživati, a sedaj v hipu se v tej nesreči videti: da ne najde pota nazaj, groza ga spreletava po vseh udih; misli si: Sedaj bom pa moral tukaj gladú umreti, in moj — oče — —. Ni se nadjal tega položaja. Ozira se s strahom in trepetom, kamo bi se podal, da bi prišel nazaj v ljubo domovino svojo. Naposled, ko že misli, da je vse iskanje zastoj, ugleda v daljavi visoko smereko. K tej smeri torej kakor besen hiti in spleza na njo, misleč raz nje ugledati mili svoj domači kraj. A niti najmanjšega sledú mu ni bilo možno zapaziti o domovini svoji.

Ko je bil v tem strašnem premišljevanju, sliši od dalgave bučeče gromenje in huda nevihta se bližuje. Jože pregleduje pogubonosne oblake na kvišku. V tem opazi na vrhuncu drevesa ptičje gnezdo, in slišal je mlade ptice žalostno čivkati, ker so se bali hude nevihte. Nevihta se vedno bližuje, in kmalu začno padati debele kaplje na zemljo. Jože se tolaži, morda ne bo nič hudega, a toča je jela rožljati po drevju in grom treskati, da je bilo groza. Joža pa se vleže čez gnezdo in je s tem činom mlade ptiče obnaroval gotove smrti.

(Konec prih.)

Smešnica 3. „Šima“, vpraša šolarček tovariša, „Šima, kaj pa ti je, da si dnes tako na miru?“ — „O“, reče ta, „veš, Jaka, meni hodi zmerom po glavi, kaj bode, ako pride sopot šiba v šolo“. „No, kaj bo“, odvrne mu Šima, „za to ti pač ni treba si beliti glave, saj za šibo ni treba glave.“

Razne stvari.

(Deželni odbor.) Sedmero poslancev, voljenih v to, da pregledajo nasvet g. dr. Aussererja gledé določbe ministra barona Pražaka, je že rešilo svojo nalogo. Večina, 5 ultranemških poslancev, hoče zboru predložiti izjavo, da je minister grešil zoper ustavo, manjšina, princ Liechtenstein in M. Vošnjak, pa, da tega minister ni storil. Ni dvoma, da potegne dež. zbor z večino odseka ter izreče, da je minister

s svojo določbo storil krivico. No ministra to ne bode bolelo.

(Veselico) priredi Ormoška čitalnica v svojih prostorih dne 23. januarija 1887. Vspored: 1. Gledališna igra: „Eno uro doktor“, burka v enem djanju. 2. Petje. 3. Prosta zabava. Vstopnina za osebo 20 kr.

(Šolsko društvo.) Podružnice sv. Cirila in Metoda „Šmarije-Slatina“ ima dne 23. t. m. ob 3. popoldne v Šmarji v gostilni Jagodičevi svoj prvi občni zbor. Uljudno so povabljeni vsi rodoljubi in udje Slatinski in Šmarijski. Začasni odbor.

(Volitev.) Učiteljsko društvo v Celju je v okr. šolski svet izvolilo g. A. Brezovnika, učitelja v Vojniku. „D. W.“ je vsled tega sila huda na gg. učitelje in revica ima prav, čemu pa je tudi gg. niso poprej prosili sveta!

(Občni zbor.) Bralno društvo v Ribnici priredi v nedeljo dne 23. januarija, ob pol treh popoldne svoj prvi občni zbor pri gosp. Lipetu Strajharju, po dom. Kuhelniku. Vzpored je ta-le: 1. Pozdrav predsednika osnoval. odbora. 2. Govor o koristi društvenih namenov. 3. Vpisovanje udov. 4. Volitev odbora. 5. Potrdilo ali odobrenje pravil in 6. domača veselica.

(Za cerkve.) Dobre sveče iz naravnega voska, ki goré lepo in dolgo, prodaja, kakor nam potrjuje vlč. g. dr. Josip Šuc, dekan in nadžupnik v Šmartnu, g. Gustav Günther, medicinar v Slov. Gradcu.

(Mitnica.) Ves Levec pri Celju ima most čez Savinjo ali zdrževanje tega mosta je drago. Srenja misli nekaj denarja za to dobiti iz mite ter je prosila pri deželnem zboru, da se ji dovoli pobirati mito od vozov, ki gredó čez most.

(Smrtna kosa.) V sredo, dne 19. januarija je umrl v Ljutomeru tamošnji c. kr. okr. glavar, K. pl. Trautvetter. V soboto, dne 15. januarija pa je umrl v Gradcu vpok. c. k. ravnatelj na gimnaziji v Mariboru, gospod J. Gutscher. Za-nj so imeli v sredo dijaki na c. kr. gimnaziji zadušnice.

(Nemškutarija.) Dež. zbor je odločil 2000 gld. za šolo, katero snuje šulverein na Slatini. No tega še nam manjka, da gredó groši iz davkov slov. ljudstva za šolo, ki nima posla, kakor da slov. otroke ponemčuje. Naši poslanci, g. J. Jerman njim na čelu, so se moški vzdignili zoper to očitno krivico ali niso je mogli ubraniti. Njim tedaj lepa hvala!

(Nova knjiga.) Kmetijsko berilo, knjiga za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjem v poduk. Tak je naslov novi knjigi, ki jo je po nalogu c. kr. ministerstva za kmetijstvo spisal g. E. Kramar, ravnatelj kmetijske šole v Gorici. Knjiga ima 83 podob in je vredna, da si jo kupijo zavedni kmetovalci. Cena ji je 50 kr.

(Povabilo.) Začasni odbor „podružnice sv. Cirila in Metoda za Zidani most in okolico“ naznanja, da bo prvi redni zbor te podružnice prihodnjo nedeljo, dne 30. januarja t. l. ob 4. popoldne v Potočinovi gostilni ob Savi. Dnevni red: 1. Poročilo sedanjega začasnega predsednika, o delovanju začasnega odbora. 2. Volitev stalnega odbora. 3. Posamezni nasveti in predlogi. 4. Sprejemanje novih družbenikov in družbenic. Po dovršenem dnevnem redu sledi prosta zabava. Da se tega prvega osnovalnega zbora prav obilno udeležujejo posebno prečastiti gospodi duhovniki, pa tudi vsi drugi častiti slovenski rodoljubi ter rodoljubkinje slovenske, zato prav uljudno prosi
Začasni odbor.

(Nov župan.) V Račah pri Mariboru je odslej župan, g. A. Faleš, prejšnji župan g. J. Požegar pa je srenjski svetnik. Ta in enake spremembe so dobre, kajti po njih se vpeljuje več mož, ki so za tak posel, v srenjske reči in je torej vedno več mož k redu, ki so v stanu prevzeti mesto župana.

(Odvetnik.) Dr. Ivan Leščnik, doslej v Mariboru, odprl je svojo odvetniško pisarno v Slov. goricah.

(Sejem.) V Radgoni so imeli doslej vsak mesec in sicer prvi četrtek v mesecu živinski sejem. Odslej bodo ga imeli pa vsak torek v mesecu.

(Špeharji.) Mesarji v Celju ne pusté več kmetom svojih svinj klati ter peljati špeha v mesto na prodaj. To smejo, kakor sodijo mesarji, samo izučeni mesarji storiti.

(Britka izguba.) V Gorici je na naglem umrl v četrtek, dne 13. januarja, prof. na c. kr. višji realki, g. France Erjavec. Ranjci je udom družbe sv. Mohorja dobro znan, kajti je več in izvrstnih bukvic bil za to družbo spisal. Za njim žaluje vse slovensko, pa tudi hrvaško ljudstvo. Naj počiva v miru!

(Ljudje na svetu.) Po najnovejših računih umrje na celi zemlji vsako minoto 67 ljudi, tedaj vsak den 96.480 in v letu 35.215.200. Narodi pa se jih vsako minoto za 3 več, kakor jih umrje.

(Črna vojska.) Letos se osnuje črna vojska. Dotični zapisniki bodo do srede meseca marcija gotovi. Obleke črna vojska nima posebne, samo kapo in plašč dobi vojaški.

(Bauernverein.) Ta pritlikovec nemških razposajencev je bil koncem l. l. izdal neko okrožnico, toda višja gosposka jo je zaplenila. V njej je bilo polno psovka zoper katoliško vero in sploh šuntanje zoper sedanje razmere v cesarstvu. In tako društvo si upa sklicati med slov. kat. ljudstvom zbore ter našim poslancem dati nezaupnico? Človeku šine kar kri v lice, če se zmisli, da je slovenska hiša kedaj — doli v Skrnici — vzprejela take ljudi pod svojo streho.

(Duhov. spremembe.) Č. g. France Dovnik, doslej dušni pastir v c. kr. posilni delalnici v Gradcu, pride v začetku 2. polletja za profesorja moralke v kn. šk. bogoslovje v Mariboru. Č. g. Josip Sinko gre za provisorja v Št. Ožbalt pri Dravi in č. g. Josip Valenčak v Pernice. Č. g. Ignac Rom pride za kaplana v Šentjurij pri Celju in od tod gre č. g. Jos. Podhostnik za kaplana v Mozirje.

Loterijne številke:

V Trstu 15. jan. 1887: 52, 70, 75, 79, 56
V Lincu „ „ 56, 47, 72, 45, 86
Prihodnje srečkanje 22. januarja 1887.

P. n.

Dovoljujem uljudno naznaniti, da sem odprl dne 17. prosinca t. l.

odvetniško pisarno

pri sv. Lenartu v Slov. goricah v hiši gosp. M. Polič-a.

Z odličnim spoštovanjem

1—4

dr. Janko Leščnik.

Vrtnar z mnogimi spričevali večletnega delovanja v sadreji in vrtnarstvu 26 let star, oženjen, brez otrok, zmožen slovenskega in nemškega govora v besedi in pisavi, želi v tej stroki službo dobiti.

1-3

J. F. S. poste restante Braslovče, (Frasslau.)

V žganjariji

Ignacija Rosman-a

na Florijanskem trgu št. 126

v Ptujju

prideluje se slivovica, droženka, tropinska žganica, brinjevka, kakor tudi rosolija, žganje iz kumine in poprove mete, rostopšin, višnjevca itd. itd.

Priporoča svojo veliko zalogo dobrih in postaranih žganic ter prosi za obilno obiskovanje.

11-12

Slomšekovih zbranih spisov:

III. knjiga: „Životopisi“ str. 397,
iztis po 70 kr.

IV. knjiga: „Različno blago“
str. 428, iztis po 1 gld.

dobivate se pri izdajatelju č. g. Mih.
Lendovšek-u v Makolah (Maxau
bei Pöltsehah.) 8-10

Prva in druga knjiga ste pošli!

Priznано nepokvarjene, izvrstne

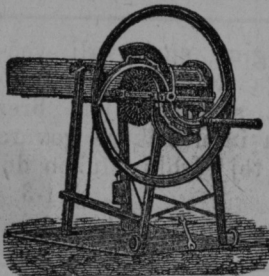
voščene sveče

izdelujeta 4-4

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Rezalnice za krmо,

■ najboljši pridelek s poroštvom za dobro delo.

Marka UKS, širokost
stočja ali žrela 21 cm. ali
8 palcev, reže v trojni dol-
gosti, namreč $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ in
 $\frac{3}{4}$ palca blizu za 10 glav
živine in velja 40 gld.

Marka UMS, širokost
stočja 25 cm. ali $9\frac{1}{2}$ pal-
cev reže v četvrti dolgosti
 $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$ in
1 palec, zadostuje za 15 glav
živine in velja
45 gld. Marka UGS, širokost 32 cm. ali 12
palcev reže tudi v četvrti dolgosti
 $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$
in 1 palec in je za 25 glav živine, velja pa
50 gld. Rezalnice s stopalom, tako namreč
da človek, ki vloži, ob enem tudi reže, veljajo
za 3 gld. več.

■ Razpošiljamo te rezalnice **franko** na
vsako železniško postajo na Štajarskem,
Koroškem, Kranjskem in Hrvaškem proti
povzetju ali pošiljlatvi zneska. 5-10

Wogg & Radakovits

prodajalnica železnega blaga v Celju.

V lekarni pri „Zamorcu“ na Dunaju, Tüchlauben 27

se dobijo vse zdravilne špecialitete in zdravila vsaki dan
po pošti. 1-24

Na
znanje
krčmarjem,
kavarjem
in
trgovcem.

Najfinejše žganje iz žita	hktl.	za 18 gld.
Najfinejša slivovica	”	” 26 ”
” droženka	”	” 38 ”
Najfinejši Kuba-Rum	”	” 38 ”
Najfinejše rozolije vseh vrst	”	” 28 ”

Naslednje pijače razpošiljajo se v hrastovih
sodih z železnim obročem blizu 4 litre s poštnim
povzetjem **franko** na vse poštne postaje v Av-
striji, ne da bi prejemnik še kaj stroškov imel.

Najfinejši čajski Rum iz Jamaike	4 gld.	80 kr.
” Kuba-Rum	2 ”	90 ”
” prava SirmijskaSlivovica	3 ”	60 ”
” Štajerska višnjevka	3 ”	80 ”
” brinjevka	2 ”	90 ”
” kimmeljuvec	2 ”	60 ”
Najfinejše klostersko, Benedik- tinar	3 ”	80 ”

Esenca za želodec iz gorskih ze-
lišč, izvrstna zdravilna in okusna
pijača proti bolezni v želodecu, ka-
taru in krču v želodecu.

1 steklenica s poročilom, kako se rabi 40 ”

Vse razpošilja v obležanej kakovosti

grajščinska žganjarija in tovarna

Benedikta Hertl-a

4-10

v Konjicah na Spodnjem Štajarskem.

Dupovski oves za seme.

Le-ta oves je slovit, velikokrat pre-
mijiran, stane 1 hl. težek 56 kg. in se
prodaja hkl. brez žaklja po 5 gld. a. v.
od Dupave. 2-2

Oskrbništvo Dupava na Českem.